

Orð: jan
Myndir: kalmar

Neyvan nakað liviligari pláss er í Føroyum enn Mykinesi. Kortini liggur stórir partur av bønnum ósligin og hetta er stórt spell, heldur Búi Brattaberg, bóndi

Jarðarraðið misrøkt sínar skyldur í Mykinesi

Búi heldur tað ikki vera rætt, at tað skal álíggja einum nýggjum festara at umvæla og seta eitt festi í stand, sum hevur ligið í ørøkt so leingi.

Tað stendur jú í lógini, at festari til eina og hvørja tíð skal halda húsin við líka, og tá so eingin festari hevur verið á plássinum so leingi, so átti tað at verið skyldan hjá Jarðarraðnum at tikið sær av hesum. Tað hevur tað so ikki gjørt.

— Skal eg siga mína hugsan, so haldi eg, at Jarðarraðið hevur ikki røkt sínar skyldur í Mykinesi sum tað átti. T.d. hava teir latið tvey festi liggja manneyst í Mykinesi í nógv ár og hava einki gjørt fyri at halda tey við líka. Eg veit um fólk her í oynni, sum hevur søkt um festi, men at tey hava fingið nei. Hetta er ein margháttlig støða at taka av Jarðarraðnum.

Selt burtur av festinum

Vit spurdu Búa, hvørjar trupulleikar hann hevði at dragast við, tá hann kom til Mykinesar.

Hann sigur: — Nú kann tað ljóða sum eg bert vil klikkja niður á aðrar og kæra mína neyb. Tað er ikki so. Tá tit spyrja, so er svarið, at alt var ikki, sum tað átti her úti, tá eg kom í oyna.

Búi visir m.a. á, at jørð er seld burturav festinum eitt nú til summarhús, soleiðis, at festið er verri fyri, enn tað var upprunaliga.

Yngsti íbúgvinn!

Tað eru nú góð tvey ár síðani, at Búi og Aud fluttu til Mykinesar. Hvat er komið burtur úr og hvørjar ætlanir hava

tey bæði!

At tað veruliga liggja gerðir aftanfyrir tey vøkru orðini um at menna Mykines aftur eru longu haldgóð prógv um. Búi og Aud finga herfyri eina dóttur, sum ætlandi fer at teljast millum komandi upp-vaksandi ættarliðið í Mykinesi, sum skal taka við einaferð í framtíðini.

Góðir møguleikar

Sjálvur er Búi ikki í iva. Hann heldur, at tað eru avbera góðir møguleikar at næra um jarðarbrúkið í Mykinesi, tí náttúruvirkidømin eru nógv. Har er nógv góð jørð, nógvur fuglur og seyður. Nú restar bert í at taka initiativir, men ein fyrirtreytin er so, at fólk gerast fastbúgvandi í oynni.

Búi heldur, at tíðin hevur staðið í stað í Mykinesi. Tað hava sjálvandi verið nógvur broytingar. Nýggja tíðin er komin við sjónvarpi og rúgvu av tekniskum tólum og hentleikum, men framleiðslutólini eru lítið broytt. Framvegis er einki nútímans fjós í oynni. Eitt fjós er, sum er bygt uppá tann gamla mátan, soleiðis at arbeiðsgongdin viðvíkjandi súrhoyggi, og stráfóðuri og tæðum er alt ov órationelt.

Fer at byggja fjós

— Einkin annað er at gera enn at royna nakað nýtt og tí ætli eg at byggja eitt nútímans fjós í Mykinesi sigur Búi, sum heldur fyri, at roynir ein ikki nakað nýtt, so fær ein ongantíð at víta, um tað ber til.

Í løtuni eru umstøðurnar hjá Búa at reka nútímans jarðarbrúk rættiliga vónaligar. Har er sum sagt einki fjós á festinum. Undanfarni festarin hevur havt nekur kariatúr standandi í kjall-

aranum.

Tá Búi kom í oyna gravaði hann kjallarin út, soleiðis at meiri pláss er til kariatúrini.

Í dag hevur hann so 19 kariatúr ialt. Hann fer at drepa seks slaktineyt í heyst og harumframt eru so 9 smákalvar umframt 1 mjólkkgúv. Hann hevur so eisini sett 3 kvigur við, sum ætlanin er at selja.

Seyðurin eitt hobby

Grundarlagið undir garðinum er annars seyður og fuglur og síðani nakað av grønmeti. Tað vera tiknir einir 500 seyðir í Mykinesi um árið, men av teimum hoyra kanska bert einir 100 til fólk, sum er fastbúgvandi í oynni. Restina eiga aðrir, sum eiga jørð í Mykinesi og sum búgva aðra-staðni. Búi sjálvur sker einar 45 til 50 seyðir um árið.

Sum so er seyðurin bert eitt hobby og gevur ikki so nógv til garðin. Men tað fara so heldur ikki nógvur út-reiðslur ella arbeiði til seyðarbrúkið leggur Búi aftrat.

Hóast seyðurin gevur nakað, so fer skatturin umframt einum stórum parti. — Eg ivist ikki í, at tað er inntøka í seyðinum í Mykinesi, men eg haldi ikki, at vit kunnu basera nakra vinnu uppá seyð annars.

Búi heldur annars, at ein eigur at royna at fáa sum mest burtur úr seyðinum við at foredla alt eitt nú at garva skinnini og selja tey til fremmandafólk, sum vitjar í oynni.

Fuglurin stórt virði

Hvat fuglurin viðvíkur so dylur Búi ikki fyri, at her eiga mykinesfólk eitt sera stórt ríkidømi, sum tað verður

trøyt til fulnar.

Tað er nokk til av lunda og havhesti umframt at nógv er til av súlu. Trupulleikin er so bert, at sum bóndi hevur ein ikki stundir til at fara eftir fugli, tí tað krevur nógv tíð.

— Eg havi ikki stundir at seta meg í ein sess frá tíðliga á morgni til seint á kvøldi og so kanska einki fáa burtur úr. Tá er tað órvisi hjá teimum, sum hava sumrarhús her úti og kunnu koma í fritíðini og einki annað hava til at taka. Tað er vissuliga trupult hjá okkum at skula kappast við teir. Vit, sum eru fastbúgvandi, mugu jú hugsa um at fáa hoyggið til neytini og gera alt tað dagliga arbeiðið.

Brúkar ikki kunstdøð

— Men um rætt var atbórið og vit vóru betur mannað, so ivist eg ikki í, at fuglurin kundi verið eitt gott iskoyti hjá fólkinum í oynni.

Búi er annars í ferð við at stoypa eina hús niðri í fjørini har ætlanin er at slakta og annars at arbeiða fugl.

— Hetta haldi eg hevur stóran týðning og eisini haldi eg, at bóndurnir í oynni áttu at arbeið meira saman, tá slaktið er fyri og vit áttu at fingið sum mest burtur úr bæði seyðinum og fuglunum, soleiðis at einki fór til spillis.

Í hesum sambandi nevnr Búi, at hann brúkar fugla-innvel til at taða við. Hann dyrkar eisini uppá tann nátturliga mátan við at brúka mykited og fugla-innvel í staðin fyri at brúka kunstdøð.

Grønmeti — enn eitt iskoyti

So er tað grønmetisframleiðslan. Her liggur rættiliga

væl fyri, tí Aud hevur verið á gartnaraskúla. Tey hava roynt at dyrka grønmeti og ætla at gera nógv burtur úr hesum í framtíðini.

Tey hava roynt við rötum og seldu tey í fjør eini 3-4 tons av kárabí-rötum. Haraftrat gera tey royndir við blómukáli, hvítkáli, gula-rötum og reyðrötum.

Tað visir seg at vaksa sera væl og kann hetta vera eitt gott iskoyti, men aftur her er tað ein spurningur um arbeiðsorku, tí um summarið er so nógv annað at gera. Men økonomi er so í hesi hávinnuni, heldur Búi.

Ótrøytir møguleikar

Men eitt er so seyður, fuglur og grønmeti. Tað, sum Búi nú fer at leggja orku í, er ætlaða fjósið.

Sjálvur ivast hann ikki í, at nógvir møguleikar eru fyri landbúnaði í Mykinesi. Hann visir m.a. til framsýningina í Norðurlandahúsinum, har tað kom fram, at Mykines og Sandoyggjin eru tey pláss í Føroyum, sum hava bestu uppdyrkingarmøguleikar.

Beint undir bygdini er ein stór fløta uppá 150 hektarar. Siga vit, at tað fer ein hektarur uppá kúnna, so kunnu tað bert her verða 150 neyt, so tað er lætt at skilja, hvørji ótrøytir møguleikar liggja í jørðini í Mykinesi leggur Búi aftrat.

Ráverugrundarlagið í lagi

So ráverugrundarlagið er til staðar, men ein hevur ikki ognarrættin til jørðina. Hana eiga fyri stóran part fólk, sum ikki búgva í Mykinesi.

Manga staðni í Føroyum er ov litið til av stráfóðuri, men hetta er beint tverturímóti í Mykinesi. Her er staðan

tann, at ein stórir partur av bønnum verður als ikki sligin.

Hú Brattaberg heldur, at roynt eigur at vera at gera nýtslu úr teirri ráveru, sum er í jørðini í Mykinesi. Tað er tí við stórum spenningi, at Búi nú fer undir at byggja fjós.

Helikoptarin til mjólkaf lutning

Hóast tað hevur tikið sína tíð, so hevur Búi nú fingið loyvi til byggja fjós í Mykinesi. Upprunaliga ætlan hansara um at byggja fjós til mjólknevt verður tó ikki gingin á móti. Jarðarraðið heldur tað ikki vera rætt at framleiða mjólk á útoyggjum í hvussu so er ikki í Mykinesi, tí tað verður úr trupult at skula flyta mjólkina.

Hetta verður Búi so noyddur at byggja seg fyri, men kortini heldur hann tað framvegis vera rætt eisini at framleiða mjólk í eina útoyggj sum Mykinesi.

Hann visir á, at við helikoptaranum hava eisini útoyggjarnar fingið møguleika at flyta mjólkina og tað skuldi tí ikki verið nakað til hindurs fyri slíkum lutningi.

Mjólkín og Havnin

Ög Búi sigur víðari: — Vit innflyta árliga einar 2 mill. litrar av mjólk samstundis sum vit hava góðar møguleikar at framleiða alla ta mjólk vit drekka í Førum. Í Mykinesi, har vit hava so nógv av grasi og so gott beiti, eru líkindi fyri mjólkframlæiðslu av teimum bestu, og haraftrat kemur, at mjólkframlæiðsla er tann besta og tryggasta úrtøkan ein bóndi kann fáa. Ein mjólkikúgv gevur kanska